

جلسه یکصد و دوازدهم صورت مشروح مجلس یوم شنبه بیست و هفتم جدی ۱۳۰۴ مطابق بیست و یکم جمادی الثانیه ۱۳۴۳

(مجلس دو ساعت و ربع قبل از ظهر
برایست آقای سهام السلطان نایب رئیس تشکیل
گردید)

صورت مجلس یوم پنجشنبه بیست و
پنجم جدی - را آقای میرزا جوادخان قرائت
نمودند)

نایب رئیس - آقای احتشام الحکماء
(اجازه)

احتشام الحکماء - بنده قبل از دستور
مرضی دارم.

نایب رئیس - آقای مدبر الملک
(اجازه)

مدبر الملک - بنده هم قبل از دستور
مرضی دارم.

نایب رئیس - آقای دست غیب
(اجازه)

دست غیب - قبل از دستور مرضی
دارم.

نایب رئیس - در صورت مجلس
مخالفی نیست؟

آقای سید یعقوب - بنده مخالفم.
نایب رئیس - بفرمائید.

آقای سید یعقوب - بنده نفهمیدم این
صورت جلسه مخصوصاً یک نظر بمرحمتی

نست به بنده داشته است وقتی که آقای
عمادالسلطنه فرمودند که راجع به منتخب

سواد و خط بقدر کفایت داشتن را بنده مخالفم
و یک بیاناتی فرمودند در جواب ایشان بنده

توضیح مفصلی عرض کردم که نباید اینقدر
نست به منتخب و منتخب هر دو سخت گیری

کرد.
این را که نوشته اند هیچ ننوشته اند هم که بنده

موافق بوده ام خوب بود یک ترتیب اثری بصورت
جلسات داده شود.

یکی دیگر در مسئله تعیین عده برای
شرقیایی حضور والا حضرت بوده که بنده

گفتم این عید از اعیاد رسمی نبوده و سابقه
هم نداشته است آنرا هم ننوشته اند خوب است

افلا موافقت موافق و مخالفت مخالف نوشته
شود و یک ترتیبی بشود که بصورت جلسه

اطمینان باشد.
نایب رئیس - اصلاح میشود دیگر

مخالفی نیست؟
(اظهاری نشد)

صورت جلسه تصویب شد. آقای
احتشام الحکماء

(اجازه)
احتشام الحکماء - در چندی قبل

که بودجه مملکت مطرح بوده هفتاد هزار
نومان خانواری را مجلس رد کرد. موضوع

عشر اوقاف هم بلا تکلیف ماند. معنی ملنی
شدن هم این است که از مردم مطالبه

نکنند متأسفانه بموجب تلگرافاتی که این
چند روزه رسیده است تحصیل داران مالیه
در ولایات با کمال جدیت و عجله خانواری
و همچنین نیمعشر اوقاف را مطالبه میکنند
حالا اگر آقایان نمایندگان محترم اصلاح
بدانند خوب است از طرف مقام محترم ریاست
تذکری بوزارت مالیه داده شود که وزارت
مالیه متحصن مالیه تمام ایالات و ولایات
صادر کنند که خانواری را موقوف بدارند.
نیم عشر اوقاف هم عجله موقوف مطالبه
باشد تا تکلیفش معلوم شود.

نایب رئیس - آقای مدبر الملک
(اجازه)

مدبر الملک - در چندی قبل بنده
خاطر هم هست لایحه راجع بالصاق تبریر دو

قرانی برای هریض از طرف دولت تقدیم
مجلس شورای ملی شد. و با یک دلائلی رد

شد که اگر مثلاً یک قران بیک رعیتی بشود
آن رعیت چون دو قران ندارد مانع برای

دادن عریضه و تظلم کردن او خواهد شد
دلائلی دیگری هم هست که حالا نمیخواهم

توضیح بدهم.
متأسفانه حالا میگیرند مالکین و رعایای

قراء اطراف طهران شکایت میکنند که
وزارت مالیه دو قران را از آن ها میگیرند

و اگر پول نداشته باشند تبریر بگیرند و
بعریضه شان الصاق کنند عریضه آن ها را

نمی پذیرند این است که بنده خواستم تقاضا
کنم آقایان و کلاه صلاح بدانند و اجازه

بدهند از طرف مقام ریاست بوزارت مالیه
تذکره داده شود که در صورتیکه مجلس

شورای ملی لایحه را با کثرت رد کرده
است چرا دو قران پول تبریر عریض مطالبه

میکنند.
بعضی از نمایندگان - صحیح

است.
نایب رئیس - آقای داور.
(اجازه)

داور - یکی از مسائلی که فوق العاده
برای ترقی مملکت اهمیت دارد و میدانیم

همه آقایان هم بآن علاقه مند هستند و در
ضمن مذاکرات قبلی هم که با اغلب آقایان

کردم دیدم کاملاً طرف توجهشان است
و بالاخره باشخصی که مراجعه کردم و

پیشنهادی را که حالا تقدیم میکنم امضاء
فرمودند.

مسئله امنیت قضائی است و مخصوصاً
یکی از وسائل مهم امنیت قضائی عبارتست

از ترتیب رفتار دولت یا اشخاصیکه با او
طرف معامله هستند یا به بارت اخری

ترتیب دعوای مردم بر دولت غالباً دیده
میشود که یک قوانینی در باری نظر چندان

دارای اهمیت نیست و وقتی که نگاه میکنم
تصور نمیکنم که این قانون یک آثار

و نتایج فوق العاده داشته باشد.
ولیکن مهم ترین نتایج را بطور

غیر مستقیم می شود از همین قوانین گرفت

همه مجلس تمام مردم امروزه بواسطه
فقر و بدبختی که مملکت را گرفته است

متوجه قضایای اقتصادی هستند
البته مسائل اقتصادی یکی از آن

مسائلی است که اگر ممکن بشود مجلس
تمام اوقاتش را صرف آن بکند میبایستی

کرده باشد
و بنده خودم شخصاً از متقدمین این

مسئله بودم و هشتم و از وقتی که بایران
بر گشتم وقتی که صحبت میکردم کنفرانس

میدادم روزنامه مینوشتم و یاد مجلس بودم
همه وقت مقتضی میدانستم در اینخصوص

اقدام شده و نتیجه گرفته شود.
اقدام هم کرده ام و باز هم دارم

میکنم.
اما باید تصدیق کرد مادامی که

همین قانونی که الان بنده بطور طرح
پیشنهاد میکنم نگردد پایه اصول ترقیات

و اقتصادیات بر آب خواهد بود.
ما میخواهیم در این مملکت یک شرکت

های بزرگی تأسیس شود و یک امتیازاتی
بگیرند و یک کارهای مهمی بکنند.

کارخانجاتی بیاورند و بالاخره منابع
ثروت را در اینکار بیندازند که بتوانیم از

آنها استفاده کنیم.
ولی غالباً اشخاصی که ذوق این کار

ها را دارند با سرمایه و با فکر و با اطلاع
دارند میسرند اقدام میکنند

برای اینکه یک شخص میباید و یک
امتیازی را میگیرد البته اگر از اتباع داخله

نباشد میتواند اطمینان داشته باشد که
اگر از حد خودش هم تجاوز کند هیچ

طور نبی شود
ولی اگر از اتباع ایران باشد این بد

بخت باید هر روز پشت یک دفتر تحریر را
میز فلان وزارت خانه یا فلان اداره برود

و گرفتار باشد و هر روز دچار کشه کش
است و هر مدیر اداره که میباید بگوید

این قرار داد بر ضرر دولت است و یک نظر
تازه اتخاذ می کند

از این جهت برایش امنیت و اطمینانی
نیست.

بنابر این اگر ما بخواهیم در این
مملکت یک شرکت هایی تأسیس بشود و خود

اینها یک کارهایی بکنند باید طوری
بکنیم که مصون از تعرض دولت باشند

یعنی اگر دولت خواست بآنها تعدیاتی
بر خلاف قانون بکند بتوانند او را بیک محکمه

بکشند و محاکمه کنند و نگذارند حقشان
از بین برود.

و بالاخره چون اصل قضیه راهم آقایان
مطلبند نمی خواهم داخل تفصیل

و شرح بدهم طرحی پیشنهاد شده است
عده از آقایان هم امضاء فرموده اند

(یقین داشتم اگر بسایر آقایان هم
میدادم امضاء می کردند منتها خواستم

امیدوارم هشتم کمیسیون محترم مستکرات
هم بزودی راپرت آنرا تهیه و تقدیم مجلس
نمایند که مطرح شود و گمان میکنم
اگر این طرح بگذرد بزرگترین خدمت

نسبت بمملکت ایران است (طرح مزبور
را تقدیم نمودند)

یک چیز دیگر هم میخواستم راجع
بدستور امروز عرض کنم چون لایحه مالیات

تصادفی جزء دستور امروز است بنده
خواستم آقایان را متذکر کنم که این

لایحه در کمیسیون قبل نوشته شده و راپرت
آنرا هم محترم محترم سابق تهیه کرده بودند

بنده هم همان راپرت را آوردم بمجلس و
چون در ضمن شور کلی نظر مجلس معلوم

شد و نتیجه بدست آمد کمیسیون خود را
ملزم میدانند که در آن لایحه یک تجدید

نظری بنماید
باین مناسبت خواستم تقاضا کنم که

این لایحه از دستور امروز خارج شود
تا کمیسیون در آن تجدید نظر نماید.

از یک عده از آقایان هم دعوت
شده که نظریات خودشان را در اینخصوص

بیان کنند.
البته پس از تجدید نظر تقدیم شده

و مجدد جزء دستور خواهد شد
بعضی از نمایندگان - صحیح است

نایب رئیس - آقای دست غیب
(اجازه)

دست غیب - یکی از حقوق لایحه مجلس
بود که یکی از حقوق ملت نمایندگان گانش

این است که در بعضی از امور که سه
تفاهمی یا اشتباهی برایشان دست بدهد

از وزراء سؤال کنند و یکی از حقوق نمایندگان
و مجلس این است که وزراء چندان

تأملی در این قضیه نکرده و نگذارند
زیاد طول بکشد و بیایند جواب سؤالات

را بدهند.
اگرچه در آن نظامنامه که تازه درش

تجدید نظر میشود و بنده هم بمضویت آن
کمیسیون مفتخرم گویا مدت مدتی شد

که هر سؤالی چقدر باید طول بکشد ولی
عجالتاً خواستم بآقایان محترم تذکر بدهم

سؤالاتی که از آقایان وزراء میشود خوب است
بزودی بیایند جواب بدهند.

مخصوصاً بنده دو سؤال است تقریباً
پنج شش ماه میشود از وزارت مالیه کرده ام

و هنوز برای جواب حاضر نشده اند یک
سؤال دیگر هم از وزارت معارف است

که تقریباً وقتش هم میگذرد و آن راجع
باغانه است که دولت بمدرسه ایرانی ها

در کر بلا و کاظمین میدهد یعنی بنا بوده
است بدهد و مدتی عقب افتاده و نداده اند

بنابر این خواستم تذکر بدهم که مقام محترم
ریاست و هیئت محترم رئیس بآقایان وزراء

تذکر بدهند که برای جواب سؤالات
حاضر شوند.

مثلا وقتی که می آیند جواب بدهند اصلا خاطرشان نیست که سؤال چه بوده است و در چه موضوع سؤال شده است خوبست زودتر تشریف بیاورند و جواب سئوالات را بدهند خاصه سؤال بنده که راجع بوزارت معارف و اوقاف و صنایع هم میگذرد مخصوصاً آن قسمت که راجع بحقوق معلمین مدارس کربلا و کاظمین است که لااقل اطفال ایرانی که در خارج تحصیل میکنند راحت باشند.

نایب رئیس - آقای عدل الملک (اجازه)

عدل الملک - درچندی قبل بنده اینجا راجع براه مازندران سئوالی از آقای وزیر فوائد عامه نمودم ایشان هم یک جواب دادند که بگمان بنده آنطوری که منظور ایشان بوده منعکس نشده ایشان گفتند که باید اساس راه را دولت درست بگیرد و درست کند و نگفتند که دولت خودش مصمم است راه را درست کند و هر کس که تقاضای تعمیر و اصلاح راه را بکند دولت مضایقه می کند البته منظورشان این قسمت نبوده است و چون این خبر بعوضه انتخابیه بنده رسیده آن شوق و رغبت و احساساتی را که آنها برای ساختن راهها داشته اند نفع کرده است. یعنی اینطور فهمیده اند که دولت می خواهد خودش راهها را درست کند و نمی خواهد آنها را تشویق بساختن راه بدهد.

در این موضوع بنده با آقای رئیس - الوزراء هم مذاکره کردم خود آقای وزیر فوائد عامه هم تشریف داشتند و آقای رئیس الوزراء فرمودند که من بآمرکس که بخواهد راه بسازد و شرایطش عملی باشد تا منتهی قوه خودم مساعدت میکنم و بالاخره برای دولت مجازا چنین قوه و تهیه نیست که خودش راهها را بسازد و باتباع داخله واکذار ننگند و فقط منحصر بخودش باشد.

بنابر این خواستم عرض کنم تا سوء تفاهمی تولید نشود که مقصود آقای وزیر فوائد عامه این نبود که دولت از دادن امتیاز تعمیر راه باتباع داخله مضایقه می کند و مرتبه تقاضاهای ایشان تکرار شده و موارد مطالعه قرارداد شده.

(جمع از نمایندگان - وارد دستور بشویم) نایب رئیس - چند فقره راپرت از کمیسیون عراض و مرخصی رسیده است. رئیس التجار - بنده قبل از دستور اجازه خواسته بودم نایب رئیس - چند نفر قبل از جنابعالی اجازه خواسته اند بعلاوه جمعی از آقایان تقاضا کرده اند وارد دستور بشویم. یاسائی - بنده هم قبل از دستور عرض داشتم.

نایب رئیس - راجع بدستور و مذاکره میشود ولی قبل از دستور پیشنهاد شده است چند فقره راپرت که از کمیسیون عراض و مرخصی رسیده است قرائت و تکلیف آنها معلوم شود.

(خبر راجع برخصی آقای تدین بمضمون ذیل قرائت شد) آقای تدین نماینده محترم تقاضای ده روز رخصت غیبت کرده اند از تاریخ هفتم جدی - کمیسیون تصویب می نماید که غائب با اجازه نوشته شود نایب رئیس آقای تدین (اجازه)

تدین - بنده در یک تاریخی اجازه خواسته بودم که ده روز مرخص شوم گویا هشتم یا نهم جدی بود ولی حالا مرقعش گذشته است و برای اینکه شبیه باقی نماند عرض میکنم بنده در آن اجازه که خواسته بودم دوروزش را غیبت کردم یکی روز یکشنبه آن هفته یکی هم روز شنبه بود و بقیه اش را حاضر و در خدمت آقایان بوده ام با اجازه باشد ولی یک اجازه دیگری خواسته بودم برای یک هفته از تاریخ امروز بواسطه کسالتی که دارم مجبورم یکجوری معالجه بکنم نمیدانم راپرتش رسیده است یا بعد از یک هفته دیگر میرسد.

نایب رئیس - راپرت دیگری که نرسیده است.

آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - عرض میکنم محض اینکه آقایان تصور نفرمایند که از طرف کمیسیون عراض قصوری یا تقصیری دو دادن رأی نشده است. لازم است بعرض آقایان برسانم که هر وقت تقاضائی از طرف آقایان نمایندگان شده است کمیسیون فوراً خبرش را صادر نهایت دیگر نمیدانم بواسطه گرفتاری فوق العاده از طرف هیئت محترم رئیس مجلس نیامده است یا وقت نشده است در مجلس قرائت شود.

هینطور این خبر بیکه راجع با آقای تدین و بعضی نمایندگان دیگر است و این تقاضای اخیر هم که آقای تدین کرده اند خبرش داده شده است و گمان میکنم جزء همین جز هاباشد و بایستی قرائت شود.

نایب رئیس - این خبر یازدهم جدی است و غیر از این خبر دیگری نیست اگر لازم است رأی گرفته شود.

تدین - تاریخش را از سه روز قبل مومن فرمائید تا ده روز برای اینکه دوروز هم قبلاً بنده غائب بوده ام کازرونی - بنده عرض میکنم قطعاً خبرش از کمیسیون صادر شده است تردیدی هم ندارد و از طرف کمیسیون قصوری نشده است.

نایب رئیس - حالا مبرستم اگر حاضر است بیاورند عجلتاً سایر راپرتها قرائت می شود.

(شرح ذیل قرائت شد) نایب رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - بنده موافقم لکن خواستم از آقای سردار عشاير تقاضا کنم همانطور که سایر آقایان هم همین کار را کرده اند حقوقشان را بکتابخانه مجلس تخصیص بدهند. سردار عشاير - تقدیم کردم و این که بنده تقاضای مرخصی کرده ام برای این است که بمجلس بی اعتنائی نکرده باشم البته وظیفه بنده این است که احترام مجلس را منظور نمایم.

برای حقوق نبوده و حقوق خود را هم با کمال افتخار تقدیم کتابخانه نمودم و اینرخصی را هم برای اصلاح مزاج تقاضا نمودم البته از هر وقت اجازه بفرمایید مرخص می شوم.

نایب رئیس - رأی میگیریم بر راپرت کمیسیون عراض آقایانیکه موافقت قیام نمایند.

(قریب با اتفاق قیام نمودند) نایب رئیس - تصویب شد. خبر دیگر.

(شرح ذیل خوانده شد) آقای الموتی نماینده محترم بواسطه ارتحال مرحومه والدۀ خودشان متعذر از حضور در جلسات شنبه بیستم و یکشنبه بیست و یکم و سه شنبه بیست و سیم جدی بوده اند کمیسیون عراض ایشان را متوجه دانسته قیبت با اجازه ایشان را تصویب مینماید.

نایب رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. راپرت دیگر. (شرح آتی خوانده شد)

آقای داور نماینده محترم بعلت کسالت مزاج تقاضای اجازه غیبت دومه از تاریخ هشتم جدی کردند کمیسیون عذر ایشان را پذیرفته و تصویب مینماید.

نایب رئیس - مغالطی نیست؟ عماد السلطنه - بنده مخالفم نایب رئیس - بفرمائید.

عماد السلطنه - علت مخالفت بنده این است که در این موقع که بعضی از لوائج مهم در کمیسیون قوانین ماله تحت مطالعه و شور است و آقای داور هم مخیر آن کمیسیون هستند و افکار ایشان را کمیسیون لازم میداند.

لهذا خوبست عجلتاً اینرخصی را تا قبل از عید بگذارند باشد و بعد از عید اجازه بگیرند.

داور - بنده خیلی تشکر میکنم از حسن نظر آقای عماد السلطنه ولی البته علتی داشته است که تقاضای مرخصی ننموده ام.

عجلتاً ممکن است از دستور خارج شود تا بعداً اگر خواستم مجدداً تقاضا می کنم.

(خبر راجع برخصی آقای سیه دار بشروح ذیل خوانده شد) آقای سیه دار اعظم نماینده محترم تقاضا کرده اند که چهل روز از تاریخ اول برج دلو بایشان اجازه داده شود که به علاجات و امورات ملکی خودشان در گیلان سرکشی کنند کمیسیون این تقاضا را بی مورد ندانسته تصویب مینماید.

نایب رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده موافقم لکن چون آقای سیه دار اعظم مبداه خیرات هستند خوبست حقوق این مدت مرخصی را بدهند بکتابخانه که بصرف خیرات برسد.

نایب رئیس - آقای سردار معتمد (اجازه)

سردار معتمد - چون آقای سیه دار فعلاً کسالت دارند و حاضر نیستند این موضوعی را که ایشان فرمودند ممکن است بماند تا وقتی که خودشان تشریف بیاورند و جواب آقا را بدهند.

کازرونی - بنده عرض می کنم تقاضای ایشان تقاضای نا مشروع نیست پذیرفتن یا نپذیرفتن آنهم بسته برای مجلس است.

باشد اگر حق ندارند از حقوق خود استفاده کنند که هیچ و اگر حق دارند که باید بگیرند. خیرات هم خوبست خودمان بکنیم.

نایب رئیس - رأی میگیریم بر راپرت کمیسیون آقایانی که موافقت قیام فرمایند.

(جمع کثیری قیام نمودند) نایب رئیس - تصویب شد. راپرت راجع برخصی آقای تدین هم رسیده قرائت میشود.

آقای تدین نماینده محترم بواسطه کسالت مزاج اجازه غیبت یک هفته از تاریخ بیست و هفتم جدی کرده اند کمیسیون عذر موجه ایشان را تصویب مینماید.

نایب رئیس - رأی میگیریم باین راپرت (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - با آن دوروز نایب رئیس - آن دوروز در راپرت اولیه بود و علیحده باید رأی گرفته شود رأی میگیریم باین راپرت آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شده راپرت اول هم در روز بود خود ایشان تقاضای دو روز کرده اند آقایانی که موافقت قیام فرمایند.

(جمع کثیری قیام نمودند) نایب رئیس - تصویب شد. راجع بدستور چند فقره پیشنهاد شده است قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای اعتبار الدوله باین مضمون قرائت شده) بنده پیشنهاد میکنم خبر اعتبارنامه آقای مساوات جزو دستور شود.

نایب رئیس - رأی میگیریم بعضی از نمایندگان - رأی لازم ندارد.

نایب رئیس - آقای حاج آقا اسمعیل در این موضوع فرمایش دارید.

حاج آقا اسمعیل - بلی اولاً مطابق جریان و سابقه مجلس که دیده ایم این پیشنهاد رأی لازم ندارد ثانیاً هر اعتبارنامه که بآن مخالفت میشد طبع و توزیع میشد و بعد وارد در آن می شدند و هنوز این راپرت طبع و توزیع نشده باید طبع و توزیع شود بعد در آن مذاکره بشود.

نایب رئیس - آقای سلیمان میرزا (اجازه)

سلیمان میرزا - جریان که آقایان فرمایند اینطور نیست این ترتیب در لوائج و طرحهای قانونی است و چندین مرتبه اینجا راجع بسایر اعتبارنامه یادآوری شد و آقای رئیس محترم مجلس نظامنامه را تذکر کردند فرمودند اینطور نیست اگر بود در جلسه قبل که مخالفت شد اداره مباشرت تا حالا طبع و توزیع کرده بود.

نایب رئیس - نسبت باین پیشنهاد (مخالفی نیست؟ شاهزاده شیخ رئیس (اجازه)

محمد هاشم میرزا شیخ رئیس - بنده این پیشنهاد موضوعی ندارد چون در نظامنامه نوشته شده است اگر با یک اعتبارنامه مخالفت شد آن راپرت در جلسه بعد باید مطرح شود دیگر پیشنهاد لازم ندارد مگر خروج از دستور که در آن خصوص باید پیشنهاد شود.

بعضی از نمایندگان - صحیح است.

نایب رئیس - راپرت اعتبارنامه آقای مساوات مطرح است.

آقای مفتی (اجازه) صدر العلماء مفتی - مخالفت بنده با آقای مساوات راجع به صلاحیت شخصی ایشان نبوده است و بقرار که بنده شنیدم ایشان سوابق آزادی خواهی داشته اند و چند دره هم در مجلس شوری ملی سمت وکالت را دارا بوده اند.

بعضی از نمایندگان - صحیح است.

یس بنده اگر مخالفتی کرده ام راجع به جریان انتخابات ساوجبلاغ بوده است که شاید در نظر اکثر آقایان نمایندگان معلوم و معقوف شده باشد که جریان انتخابات آنجا در این اواخر چه صورتهای عجیب و غریبی بغیر گرفته بود.

بنده خواستم بنام دفاع از یک نفر نماینده حقیقی ساوجبلاغ که شاید اکثر آقایان نمایندگان هم ملتفت شده باشند که وکیل حقیقی ساوجبلاغ حاج بابا شیخ است که یکی از مرشدین محترم ولایت مکرری است و اکثر اهالی ساوجبلاغ از روی عقیده و احساسات بایشان رأی داده اند و شاید در مقابل بعضی مقاومت هائی که بنده حالا نمی خواهم داخل در آن بشوم از روی عقیده و احساسات هزار و دویست رأی بایشان داده اند.

بنده می خواستم بنام دفاع از این شخص محترم که بحقیقت وکیل ساوجبلاغ است و بنام دفاع از مولکین حقیقی حاج بابا شیخ که از روی حقیقت و عقیده بایشان رأی داده اند.

اعتراضاتی که بنظم رسیده است به عرض مجلس شورای ملی برسانم و بنا به خواست جمعی از نمایندگان محترم که همیشه خواهش هم مسلمان محترم خودم را محترم میشمارم و نظر باینکه مایوسم از اینکه آن وکیل حقیقی باین مجلس بیاید فرضاً نمایندگان آقای مساوات رد بشود آن وکیل حقیقی نخواهد آمد.

از این دو جهت بنده اصراری ندارم و اعتراضات خودم را هم عرض نمی کنم دوسیه را هم این جا نمی خوانم و فقط تفاوت این قضیه را هم بحکیمت مجلس شورای ملی واکذار میکنم بیشتر از اینهم عرض ندارم.

بعضی از نمایندگان - رأی بگیرند.

نایب رئیس - رأی میگیریم به راپرت شعبه آقایانی که موافقت قیام فرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند) نایب رئیس - تصویب شد.

لايه مالىات تصادى جزو دستور بود.

آقای مغیر استرداد کردند.

داور (مخیر کمیسیون) - در اول جلسه هم بطور اختصار عرض کردم که این لایحه در کمیسیون قبل مطرح بود و مغیر محترم قبل راپورت آنرا تهیه کرده بودند و از تقدیم این راپورت این نظر را داشتم که در مجلس شورای ملی مذاکره بشود و نظریات آقایان نمایندگان بطور کلی راجع باین لایحه معلوم شود و بعد در صورت لزوم کمیسیون تجدیدنظری درش بکنند.

حالا چون بعضی از آقایان نمایندگان

بیانات خودشان را فرمودند و نظریات آقایان نمایندگان بطور کلی معلوم شد نظر کمیسیون این است که در این لایحه تجدیدنظری بکنند.

بنابر این تقاضا کردم از دستور خارج شود و برگردد و پس از آنکه در کمیسیون مطالعه و تجدید نظر بشود راپورت جدیدی تهیه و تقدیم خواهد شد.

نایب رئیس - آقای تدین مخالفید؟ قدسین - بنده قبل از آنکه در این خصوص اظهار عقیده بکنم که باید در این خصوص يك پیشنهاد کتبی شود مغیر نمیتواند يك راپورتی که از طرف کمیسیون به مجلس آمده است استرداد کند.

ایشان هم البته این مقصود را نداشته اند ولی برای این که نظامنامه محفوظ بماند بنده تقاضا میکنم خودشان بایکی از آقایان نمایندگان کتبی پیشنهاد کنند که برگردد بکمیسیون.

داور - پیشنهاد شده است. نایب رئیس - در این موضوع پیش نهادی از طرف شاهزاده شیخ رئیس رسیده است.

(شرح ذیل قرائت شد) بنده پیشنهاد میکنم لایحه مالیات تصادى برگردد بکمیسیون بعد از تجدید نظر مطرح شود.

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری هم از طرف آقای شریعت زاده رسیده است (باین مضمون قرائت گردید)

بنده پیشنهاد می کنم برای اینکه کمیسیون جدیداً مطالعات کاملی در قانون مالیات تصادى بنماید جز کمیسیون سابق بکمیسیون رجوع شود.

یاسائی - بنده مخالفم. نایب رئیس - آقای شریعت زاده (اجازه)

شریعت زاده - آقای داور در ضمن توضیحاتشان فرمودند این خبر در کمیسیون سابق تهیه شده است ایشان هم همان خبر را تقدیم مجلس کرده اند و در نتیجه شور در کلیات عقاید آقایان و کلا معلوم شد و همچو احساس فرموده اند که کمیسیون تجدیدنظری در آن بکنند.

در پیشنهاد هم (کمیسیون جدید) نوشته شده (جدیداً) نیست تقاضای بنده هم این است که این لایحه بکمیسیون جدید مراجعه شود پس از آنکه در آن مطالعه و تجدیدنظر شد راپورتش را بمجلس تقدیم نمایند.

نایب رئیس - آقای یاسائی (اجازه)

محمد هاشم میرزا شیخ رئیس - بنده هم توضیح دارم. یاسائی - فلسفه اینکه نظامنامه برای اغلب لوائج شور کلیات و دو شور معین

کرده است برای این است که نظریات آقایان نمایندگان در ضمن شور معلوم شود و برای شور ثانی این نظریات تأمین شود و از طرف کمیسیون مجدداً بمجلس راپورت بدهند.

این ها ترتیبی است که قانون و نظامنامه پیش بینی کرده است و بعقیده بنده در این لایحه مطابق نظامنامه باید دو شور بشود.

در شور اول راجع بکلیات این لایحه مذاکراتی شود نسبت بکلیات این لایحه نظریات آقایان نمایندگان بطور عموم معلوم شود.

نسبت بموادش هم يك نظریاتی دارند کدر شور اول معلوم می شود آنوقت میرود بکمیسیون هم نظریاتی که فرمودند ثانیاً مرتب و مدون میکنند و بمجلس راپورت میدهند دوم مرتبه در اینخصوص در مجلس مذاکره می شود پیشنهاد می شود و نسبت بپیشنهادهای توضیح داده می شود و بالاخره رأی گرفته می شود.

والا اگر ماقابل بشویم که برای هر لایحه چندین مرتبه شور بشود و مجدداً بکمیسیون برگردد هیچ لایحه از مجلس نخواهد گذشت.

نسبت باین لایحه هم بعقیده بنده نظریات آقایان نمایندگان معلوم شده است و هر نظریه هم که کمیسیون قوانین ماله داد ممکن است در موقع شور ثانی آن نظریات را تعقیب کنند.

(بعضی از نمایندگان - صحیح است) والا بنده مخالف هستم که برای یک لایحه چندین مرتبه شور بشود و مدتی وقت مجلس تلف بشود و بالاخره يك موضوعی که بنظر بنده خیلی اساسی است بتعمیق بیفتد.

زیرا ماهه که در نظر داریم يك سلسله مالیاتهای ظالمانه را ملغی کنیم باید بجای آنها يك چیزهاى وضع کرد و آقایان هم که يك نظریات دیگری برای وضع مالیات دارند ممکن است بگویند و هینطور که راجع بمسائل دیگر هر طرح پیشنهاد میکنند.

البته راجع بمسائل مالیاتی هم اگر نظریات بهتری دارند لایحه بدهند بهر جهت در حته آتی بنده شخصاً عقیده ام این است که يك قسمت از این مالیاتها باید برای داد بنابر این باید بجای آنها چیزهاى وضع کرد.

حالا آقایان میخواهند این قضیه را بتعمیق ببینند و برود بکمیسیون قوانین ماله و پنج شش دیگر معطل شود مثل لایحه قانون معزى و بعد از آن بایاید بمجلس باز شود اول و ثانی و بالاخره دوره مجلس تمام شود این قضیه از بین برود این است عراض بنده.

نایب رئیس - چند فقره راپرت از کمیسیون عراض و مرخصی رسیده است. رئیس التجار - بنده قبل از دستور اجازه خواسته بودم

نایب رئیس - چند نفر قبل از جنابعالی اجازه خواسته اند بعلاوه جمعی از آقایان تقاضا کرده اند وارد دستور بشویم.

نایب رئیس - این خبر یازدهم جدی است و غیر از این خبر دیگری نیست اگر لازم است رأی گرفته شود.

تدین - تاریخش را از سه روز قبل مومن فرمائید تا ده روز برای اینکه دوروز هم قبلاً بنده غائب بوده ام کازرونی - بنده عرض میکنم قطعاً خبرش از کمیسیون صادر شده است تردیدی هم ندارد و از طرف کمیسیون قصوری نشده است.

نایب رئیس - حالا مبرستم اگر حاضر است بیاورند عجلتاً سایر راپرتها قرائت می شود.

(شرح ذیل قرائت شد) نایب رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - بنده موافقم لکن خواستم از آقای سردار عشاير تقاضا کنم همانطور که سایر آقایان هم همین کار را کرده اند حقوقشان را بکتابخانه مجلس تخصیص بدهند.

سردار عشاير - تقدیم کردم و این که بنده تقاضای مرخصی کرده ام برای این است که بمجلس بی اعتنائی نکرده باشم البته وظیفه بنده این است که احترام مجلس را منظور نمایم.

برای حقوق نبوده و حقوق خود را هم با کمال افتخار تقدیم کتابخانه نمودم و اینرخصی را هم برای اصلاح مزاج تقاضا نمودم البته از هر وقت اجازه بفرمایید مرخص می شوم.

نایب رئیس - رأی میگیریم بر راپرت کمیسیون عراض آقایانیکه موافقت قیام نمایند.

(قریب با اتفاق قیام نمودند) نایب رئیس - تصویب شد. خبر دیگر.

(شرح آتی خوانده شد) آقای الموتی نماینده محترم بواسطه ارتحال مرحومه والدۀ خودشان متعذر از حضور در جلسات شنبه بیستم و یکشنبه بیست و یکم و سه شنبه بیست و سیم جدی بوده اند کمیسیون عراض ایشان را متوجه دانسته قیبت با اجازه ایشان را تصویب مینماید.

نایب رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - شاهزاده شیخ الرئیس (اجازه)

شیخ الرئیس - کلیتاً بنده مناسب با همکاری یکدیگر نمیدانم که کلاً در صحبتهای خودشان علاوه بر انتقاد يك تهمت هائی هم به دیگر بزنند.

آقای یاسائی بجه مناسبت این تهمت را بما بزنند که میگویند مقصودشان این است که این لایحه از بین برود.

کی مقصودش این است؟

و کی این حرف زده است؟

کی موافق است که مالیات طالمانه بجای خودش بماند و مالیات عادلانه تر گرفته نشود؟

اگر بنده مخالف هستم با مالیات تصاعدی مخالف هستم با طرز اجرای آن و الا بنده البته موافق هستم با اینکه جمعی که تکنون مالیات نداده اند امروز قبول مالیات بکنند و مجلس هم باید برایشان مالیات وضع کند.

ولی ترتیب عادلانه که قابل اجرا هم باشد و این لایحه هم سه شور و چهار شور نشده است در آن موادی هم که مذکر شده است.

بعد الله همین که يك موافق و مخالف صحبت می کند میگویند مذاکرات کافیست نظریات کسی در این جا معلوم شده؟

منابر این بهتر این است همان طوری که خود کمیسیون هم میگوید و برود کمیسیون کمیسیون دقت بکنند و ترتیب بهتری برای وصول این مالیات بدهد ما هم تامل کنیم که بمجلس بیاورد.

و هر وقت که بمجلس آورد حرف بزنیم و نظر آقایان را هم که ملتفت شدیم دو مرتبه ممکن است بکه سیون برود و هر کس هم که نظری دارد بگوید که کمیسیون در تحت چند ماده که قابل اجرا و مالیات هم سهل الوصول باشد این لایحه را بمجلس بیاورد و مجلس هم رأی بدهد.

هیچ کس مقصودش نیست که يك جمعی را از مالیات معاف بکنند و بیک جمعی دیگر تعدی شود.

منتها در عبارات و در طرز اجرای آن مخالف هستند.

بنا بر این بنده معتقدم که آقایان از این تهمت ها بیکدیگر بزنند و دلالت مخالفت من هم اینجا است که عرض کردم و کسی قصد ندارد که این مالیات از بین برود و رد شود.

نایب رئیس - پیشنهاد برای کفایت مذاکرات رسیده است.

تدوین بنده کافی نمیدانم.

نایب رئیس - بفرمائید.

قدیم - هر قانونی که آمینش زیاد تر باشد بیشتر باید طرف شور و دقت و توجه

واقع شود از قوانین مهمه و قوانینی که در درجه اول است قانون است که در آن وضع مالیات میشود.

مخصوصاً در مملکت ما بنا بر این این لایحه مالیات تصاعدی که بمجلس آمده است يك لایحه است که اگر دقت نشود پس از تصویب قطعاً تولید يك زحمت و صدمه فوق العاده برای اهالی مملکت ایران میکند.

لذا بنده عقیده ندارم که این قانون بیفتد در مورد احساسات.

یکی از کلمه تصاعد خوش بیايد البته که ماها نباید تیش بهم بزنیم بنده اظهار عقیده می کنم که فلان لایحه برود بکمیسیون معنایش این نیست که فلان نماینده بمن اعتراض بکند که تومی خواهی این قانون را زیر پا بگذاری.

یا اگر من عقیده دارم برنگردد بکمیسیون معنایش این نیست که بگویند می خواهی این قانون را بعلق مردم بچپانی و بالاخره رأی اکثریت قاطع است يك نفر هم که اکثریت ندارد.

این لایحه از لایح خیلی مهم است و هیچ سابقه تاکنون در ایران نداشته (در دنیا سابقه دارد و در خیلی جاها سابقه دارد ولی در ایران سابقه ندارد) یعنی از نقطه نظر عرفی سابقه ندارد اما از نقطه نظر شرعی شاید سابقه داشته باشد عجله در آن موضوع وارد نیست ولی اینکه گفته می شود بر گردد بکمیسیون برای اینکه کمیسیون قوانین مالیات از نظریات نمایندگان محترم مسبق شده است بنده عرض می کنم اینطور نیست برای اینکه چهار پنج نفر.

نایب رئیس - این مخالفت در کفایت مذاکرات نیست.

تدوین در همان عام کفایت مذاکرات عرض میکنم چهار پنج نفر حرف زده اند یکده در این چند روزه يك عده هم در آن چند روزه در یکجا قبل هر کدام هم يك ساعت یکساعت و نیم یا کمتر صحبت کرده اند يك نفر از اشخاصی که علاقمندان این قانون هستند بنده هستم که نوبت به بنده رسیده حرف بزنم کمیسیون قوانین مالیات از کجایه اند که بنده میگویم چه بگویم.

دیگر آنکه آن ماده اول فقط مطرح شده است و لایحه مالیات تصاعدی که منحصراً بیک لایحه نیست مواد دیگری هم دارد بنابر این چطور در این باب مذاکرات کافی است و از اصول حلیم نوی دیکی می آیدیم یا اینکه در می بینیم و يك زحمتی تولید می کنیم و یا تصویب کنیم زحمت دیگری تولید می نمایم.

آقا سید یعقوب - این مذاکره در پیشنهاد است.

تدوین - در همان پیشنهاد بنده مخالف با این پیشنهاد هستم و شما مذاکرات را کافی می دانید نمی گذارید حرف بزنیم و آقایان را متقاعد کنیم.

بنده مذاکرات را کافی نمی دانم و يك دلایلی هم دارم بعد عرض می کنم.

نایب رئیس - بدو در کفایت مذاکرات رأی گرفته می شود بعد بخود پیشنهاد آقایانی که مذاکرات را کافی می دانند راجع باین پیشنهاد خصوص لایحه مالیات تصاعدی.

(همه باین نمایندگان)

نایب رئیس - يك پیشنهادی شده است که این لایحه بر گردد بکمیسیون عجله در کفایت مذاکرات پیشنهاد کرده اند حالاً رأی گرفته می شود بکفایت مذاکرات آقایانی که کافی می دانند قیام فرمایند عده کمی قیام نمودند.

نایب رئیس - تصویب شد.

ارباب کبخسرو - اظهار نظامنامه دارم.

نایب رئیس بفرمائید.

ارباب کبخسرو - هیچ معمول نیوده است و در نظامنامه هم نیست که در يك پیشنهادی بکفایت مذاکرات آن رأی گرفته شود.

در هر پیشنهادی يك نفر توضیح می دهد و یک نفر هم از اعضای کمیسیون جواب می دهد دیگر رأی گرفتن بکفایت مذاکرات مورد ندارد.

نایب رئیس - آن پیشنهاد هائی که می فرمائید اصلاحاتی است که اجرا میشود بکمیسیونها این يك پیشنهادی است که در مجلس مطرح می شود و مربوط بآن اصلاحات نیست که یک نفر از طرف کمیسیون جواب بدهد یا ندهد.

آقای سلطان العلماء (اجازه)

سلطان العلماء - راجع بدستور عرضی دارم.

نایب رئیس - رأی داده شد که مذاکرات کافی نیست مذاکره در اطراف پیشنهاد (است).

آقای مشار اعظم (اجازه)

مشار اعظم بنده گمان می کنم این پیشنهاد از نقطه نظر بنده نوشته شده است موافقین هم آقایان مخالفين يك اشکالاتی برنخورند در این پیشنهاد توضیح شده است که این لایحه بر گردد بکمیسیون قوانین مالیات و کمیسیون قوانین مالیات با احاطه که بنظر بنده کلیه نمایندگان پیدا کردو با اطلاعاتی که بمذاکرات نمایندگان در خود کمیسیون پیدا میکند این لایحه را بیک نحو بهتری تنظیم کنند و گمان می کنم این

موضوع بانظر آقایان موافقین لایحه هم مخالفتی نداشته باشد و ضروری هم نداشته باشد.

زیرا مقصود آقایان این است که مالیات تصاعدی که دولت پیشنهاد کرده است اجرا شود.

پیشنهاد کننده هم که باین موضوع اظهار مخالفتی نکرده است.

چون راجع باین موضوع يك اخلاق نظری در مجلس شورای ملی پیدا شده است و تشکیل این مواد برای این مقصود کافی نیست.

بهتر این است که این مواد بیک ترتیب بهتری اصلاح و تنظیم شود و ثانیاً تقدیم مجلس شورای ملی بشود و بعد هم در آن باب مذاکره میکنند.

اعتراض باین که سابقه نداشته و لایحه که می آمده است همیشه وجود داشته بگویند بنده عقیده دارم اینها هیچ مورد ندارد.

بسیار خوب در لایحه که در شور می شود برای این است که در شور اول آقایان نظریاتی میکنند.

ولی این در يك لایحه ای است که اصلاً تنظیمش صحیح و متناسب بود ولی این لایحه اصولاً موادش خوب تنظیم نشده و مخالفین لایحه اگر اظهار کرده اند برای همین موضوع بود و الا کسی مخالف با اینکه مالیات باید گرفته شود نبود و همه موافق بودند که يك مالیات صحیح مناسبی که تاجران و اغنیاء و صاحبان ثروت باشد وضع شود و بوضع اجراء هم بکنند.

ولی نباید در وضع این مالیات همین که يك فکر می پیدایشود آن فکر خود را نتجیبه و بدون دقت و قواره بیازند بمجلس شورای ملی.

این فکر در این لایحه آنطور که باید تکمیل بشود نشده است.

پیشنهاد کنندگان هم موافقت کرده این قانون در موقع خودش عمل و اجرا بشود.

ولی بیک نحوی که منظم و مرتب باشد و در موقع اخذ مالیات تصاعدی و تحقیر هواد مردم يك اشکالاتی پیش نیاید که معلوم نشود کسی چه موافقی داشته و در موقع اجرا هم اشکالاتی پیش نیاید بنابر این مخالفتی ندارد.

لایحه می رود بکمیسیون قوانین مالیات و اعضای کمیسیون قوانین مالیات اگر خودشان صاحب فکر و منطقی هستند اعمال بنمایند و اگر نمایندگان دیگر نظریات مهمی پیدا کرده اند آنها هم نظر خودشان را بکمیسیون قوانین مالیات میدهند و کمیسیون هم يك لایحه بهتری بمجلس می آورد که آن مشکلاتی که اینجا نیست باین موضوع در مرحله اول پیش می آید پیش نیاید و قانون هم صحیح تر می شود و زود تر می

گذرد؟

آقای یاسائی هم که اعتراض میکنند کمیسیون قوانین مالیات کارها را معطل گذاشته و لایحه مبیزی را بعداً تصویب انداخته بنظر بنده این اعتراضات وارد نیست.

قوانینی که باید در مملکت اجرا شود برای اصول مهمه البته مستلزم این است که خیلی درش دقت بشود.

(از طول کلام بنده هم متأثر نباشد) حقیقت کلام همین است که عرض می کنم.

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای شیخ الرئیس و آقای شریعت زاده يك پیشنهاد هم در همین زمینه از طرف زهم رسیده است آنهم قرائت میشود وقت در هر سه رأی میگیریم.

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می کنم که لایحه مالیات تصاعدی بکمیسیون برگردد تا نظامنامه اجرای آن نیز از طرف دولت بکمیسیون آمده و ضمیمه اصل لایحه شود.

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد شاهزاده شیخ الرئیس و آقای شریعت زاده که مضمونش یکی است که بکمیسیون برگردد آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد.

مشار اعظم - بنده در دستور عرضی دارم.

داور - بنده هم در دستور عرضی دارم.

نایب رئیس - چند فقره پیشنهاد رسیده است قرائت می شود بعد رأی گرفته میشود.

آقا شیخ محمد علی طهرانی - دستور موقع ندارد قبل معین شده است.

نایب رئیس - چون بعد از لایحه تصاعدی لایحه ماشینهای فلاحتی جز دستور بود آقای داور پیشنهاد کرده اند که آن لایحه مطرح بشود حالا اگر مخالفی نیست مطرح شود.

پیشنهاد قرائت میشود (بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم لایحه ماشینهای فلاحتی جز دستور امروز بشود.

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

معمداً السلطنه - بنده مخالفم و عقیده ام این است چند فقره ملایح مضمری که از کمیسیون بودجه تقدیم شده است و مدتی است راپورتش حاضر است راجع بمسئولیت و صاحب منصبان سویدی آن را امروز جزه دستور قرار بدهید که تکلیفش معلوم شود.

نایب رئیس - شاهزاده شیخ الرئیس (اجازه)

محمد هاشم میرزا - بنده خیلی

متألمم که لایحه معافیت ماشینهای فلاحتی تاکنون نگذشته است.

بنده آنرا خیلی نافع می دانستم و تصور نمی کردم که مخالفی پیدا کند حالا عقیده آزاد است و آقای معتمد السلطنه مخالفت کردند رأی بنگیرند و تصور میکنم که اگر باین پیشنهاد آقایان موافقت کنند خیلی بهتر است.

نایب رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقای داور آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد.

(خبر کمیسیون قوانین مالیات راجع ماشین های فلاحتی بشرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون قوانین مالیات راجع پیشنهاد آقای یاسائی که ادوات فلاحتی نیز معاف از حقوق ورودی گمرک شود موافقت کرد و در موضوع پیشنهاد آقای افشار راجع به این که مدت معافیت پنج سال و اتومبیلهای سواری مشمول معافیت نباشد پس از مطالعه نظر ذیل را اتخاذ کرد:

بار کشهای موتور دار مطلقاً و اتومبیل سواری در صورتیکه زیاد از هفتصد تومان قیمت نداشته باشند گمرک معاف است.

نایب رئیس - آقای مغیر این راجع صورتی در می آورید؟

داور - عرض میکنم يك قسمتش که راجع با اضافه کردن ادوات فلاحتی است راجع ماده اول می شود يك قسمت دیگر هم راجع ماشین های موتور دار است که جزء ماده سوم میشود.

نایب رئیس - ماده اول که رأی داده شده است.

داور - اجازه بفرمایید؟

نایب رئیس - (کلیه ماشینهای صنعتی یا قطعات آنها و نیز کلیه ماشینها و ادوات فلاحتی و یا قطعات آنها از تاریخ تصویب این قانون تا ده سال از حقوق ورودی گمرک معاف خواهد بود)

مغیر - بعد در ماده دوم راجع به بار کش ها است که ماشینها و ادوات فلاحتی را یعنی آن وسایط نقلیه که ماشین های فلاحتی را حمل می کنند باید باج راه بدهند آنوقت باید بر آن فکری که هم ادوات فلاحتی بطوری که آقای یاسائی پیشنهاد کردند اضافه شود.

نایب رئیس - این ماده دوم میشود برای این که در ماده اول و تبصره تصویب شده است و این ماده دوم می شود که بار کشهای موتور دار مطلقاً و اتومبیلهای سواری در صورتیکه قیمت آنها بیش از هفتصد تومان نباشد گمرک معاف خواهد بود.

نایب رئیس - این ماده دوم میشود برای این که در ماده اول و تبصره تصویب شده است و این ماده دوم می شود که بار کشهای موتور دار مطلقاً و اتومبیلهای سواری در صورتیکه قیمت آنها بیش از هفتصد تومان نباشد گمرک معاف خواهد بود.

نایب رئیس - این ماده دوم میشود برای این که در ماده اول و تبصره تصویب شده است و این ماده دوم می شود که بار کشهای موتور دار مطلقاً و اتومبیلهای سواری در صورتیکه قیمت آنها بیش از هفتصد تومان نباشد گمرک معاف خواهد بود.

نفس داده شود تا این مواد مرتب شود.

نایب رئیس - بلی موادش ترتیب داده میشود بعد از تنفس مطرح می شود.

آقا سید یعقوب - خوب است قانون دیگری مطرح شود.

نایب رئیس - تنفس داده می شود (در این موقع جلسه برای تنفس مجدداً تشکیل گردید)

نایب رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالیات راجع ماده دوم این لایحه قرائت می شود.

آقا سید یعقوب - يك پیشنهادی شده از آقایان تقدیم کرده بودند.

نایب رئیس - پیشنهاد راجع به بود آقا سید یعقوب - راجع بدستور است که چهار نفر امضا کرده اند.

نایب رئیس - چون راجع بدستور است و دستور هم معین شده بعد از دستور قرائت می شود.

(خبر کمیسیون قوانین مالیات راجع ماده دوم بشرح ذیل خوانده شد)

ماده دوم - بار کشهای موتور دار مطلقاً و اتومبیلهای سواری در صورتیکه زیاد از هفتصد تومان قیمت نداشته باشند ده سال از حقوق ورودی گمرک معاف است.

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - در این پیشنهادی که راجع باین ماده نسبت باتومبیل و نسبت بار کش شده کمیسیون نسبت ببار کش را موافقت کرد ولیکن نسبت باتومبیل باز ماخذ را هفتصد تومان گرفته در صورتیکه من پیشنهاد کردم حالا هم در پیشنهاد خودم عرض می کنم بنده عرض کردم آن چیزی را که منافع بصل مملکت و عموم می دانیم (چون ما در اینجا نظر خصوصیتی که نداریم نظیر مان به مصالح عموم منافع است) و چیزی که تمام مملکت از آن استفاده می کنند باید ملاحظه تسهیلات و رفاه عامه در او بشود.

اما اگر تصور بشود که راجع بیک طبقه خاصی است بنده يك نفر ندانم عموم خود را میدانم مخالف هستم عرض کردم معافیت اتومبیل از گمرک معنی ندارد و اتومبیل را برای سواری می آورند اگر اتومبیل به عنوان کرایه باشد عیب ندارد.

ولی حالا آمده اند تخصیص داده اند که اتومبیل از هفتصد تومان کمتر معاف باشد اتومبیل فرد یا اتومبیلهای دیگر هم چهارصد تومان و یا بعد از هفتصد تومان قیمت دارد پس فردا در این مملکت تمام اتومبیل سوار می شوند چرا؟

برای اینکه از گمرک که معاف است

از باج راه هم معاف است آن روزه هم عرض کردم فقط ترویج يك مقدار فوق العاده بترین خواهد شد پس چون اتومبیل در واقع يك مرکب تجملی است نه برای نفع عموم این است که نسبت باتومبیل بنده مخالفم و در پیشنهاد خودم هم عرض کردم.

لیکن راجع ببار کش چون حمل و نقل و برای تسهیل بردن یا راست موافقت و نسبت باتومبیل مخالفم و نمی دانم مغیر محترم نسبت باتومبیل از چه نقطه نظر آمده اند تخصیصی داده اند که از هفتصد تومان به پایین از حقوق گمرک معاف باشد؟

فردا هر کس که چهارصد تومان یا بعد از چهارصد تومان بخواهد برای خرید اتومبیل پس حالا که می خواهید از گمرک معاف باشد دیگر از باج راه چرا معاف باشد؟

نایب رئیس - آقای طهرانی (اجازه)

طهرانی - مخالفم.

نایب رئیس - آقای قائم مقام (اجازه)

قائم مقام - مخالفم.

مغیر - در این ماده دوم که خبرش را تقدیم مجلس کردم دو قسمت دارد یکی راجع ببار کشهای موتور دار و يك قسمت راجع باتومبیل چون راجع به قسمت بار کش کسی مخالفت نکرده است باین مناسبت البته بنده هم جوابی عرض نمیکنم فقط راجع به قسمت اتومبیل می خواهم نظر کمیسیون و دلایلی که بنظرش رسیده است بعرض مجلس برسانم.

البته در اینجا ممکن است یک عده زیادی عقیده نداشته باشند و شاید اگر اجازه بدهند بنده هم موافق عقیده شخص خودم (نه از نقطه نظر کمیسیون) در موقع رأی اگر تجزیه شود باین قسمتی که رأی ندهم.

ولی راجع به نظر کمیسیون عرض می کنم اول پیشنهاد آقای تقی زاده که در مجلس قابل توجه شده بود در کمیسیون مطرح شد و چون يك طوری بود که جامع بود و ممکن بود شامل تمام اقاص و ملایط نقلیه بشود من جمله اتومبیل لذا کمیسیون لازم دانست این قسمت را تشریح و توضیح کند تا اینکه هر کس بخواهد باتومبیل را بدهد و آقایانی که نمی خواهند فقط بقتت بار کش رأی بدهند.

در قسمت اتومبیل در خود کمیسیون هم اختلاف نظر بوده است منتها اکثریت کمیسیون همچو تصور کرد که اگر وسایط نقلیه زیاد شود و حتی برای مسافرت هم تسهیلاتی بشود ولو اینکه برای بار نباشد یعنی آتاهائی که فقط برای حمل و نقل مسافر است برای آنها هم تسهیلاتی فراهم بشود خوب است در ضمن فکر کردند که آیا ممکن است يك کاری کرد که

نوشته شود اتوموبیل‌هایی که برای مسافر است گمرک ندهند و آنها را یکبار برای سواری در شهر است بدهند دیدیم این اشکالات بزرگی دارد و نمی‌شود در ماده قانون ذکر کرد و اگر بخواهیم برای مسافر تسهیلاتی شده باشد ناچاریم از آنها هم که در شهر برای سواری بکار برده می‌شود صرف نظر کرده آنها را هم معاف کنیم و برای اینکه نظری که در دفعه پیش در مجلس اظهار شده بود چندان با قیمت اتوموبیل موافق نبود قیمت اتوموبیل را این آورده شد یعنی دهمه اول هزار تومان بود و هفتمه دوازده هزار تومان شد حالا با وجود این بنده نمی‌خواهم اینجا اصرار فوق العاده بکنم آقایان در ملاحظه می‌فرمایند البته تمام مسائل له و علیه دارد. بیاناتی که آقایان مخالفین کردند صحیح است و بیک قسمت از عایدات دولت هم همانطور که فرمودند ضرر وارد می‌آید ولی خوب تمام اطراف مسئله را مطالعه کنند و چون در قسمت بارکش که نظر کمیسیون و علاقه اش به آن بیشتر بود در مجلس هم اکثریت آقایان تصور می‌کنم تصدیق بفرمایند که آن قسمت خیلی مهم است و اگر کسی مخالفت کرد بعد دلا بلی عرض می‌کنم در قسمت اتوموبیل هم گمان می‌کنم تکرار نباید بشود دلایل آقایان گفته شده است نظر کمیسیون هم همین بود که عرض کردم حالا اگر آقایان می‌خواهند تصدیق می‌کنند و الا تقاضای تجزیه می‌شود آنوقت قسمت بارکش هلیجه رای می‌دهد و در قسمت اتوموبیل هر طور می‌خواهند عمل می‌کنند

نایب رئیس - آقای طهرانی (اجازه)

آقا شیخ محمد علی طهرانی - این ماده مشتمل بر سه جزء است بنده در دو جزیش مخالفم و در یک جزیش موافق. نسبت به بارکش موتوردار که مطلقاً از حقوق گمرک معاف است موافق هستم لیکن نسبت به ده سال مخالفم و نسبت به اتوموبیل سواری هم مخالفم.

اما ده سال را چرا مخالفم برای اینکه احتمال می‌دهم بلکه مطمئنم این است که تا پنج سال دیگر مملکت ما بتواند خودش برای مملکت یک کارخانه های اتوموبیل سازی بیاورد

اگر ما تا ده سال را آدمی را دادیم زمانی که یک کارخانه یا شرکتی برای اتوموبیل سازی درست شد نتیجه این اضداد آن شرکت خواهد شد چون وقتی از گمرک معاف شد اشخاصی که در خارج خارج هستند یعنی تجاری که در خارج ایران هستند و ایرانی نیستند ممکن است اتوموبیل‌های بارکش بیاورند و ارزان تر بفروشند و باعث نکست تجارت می‌شود حالا تا پنج سال رای می‌دهیم اگر بعد از پنج سال

دیدیم همچو کارخانه‌هایی در مملکت تأسیس نشد ممکن است

ثانیاً در صورتیکه احتیاج باشد پنج سال دیگر هم اضافه شود باین ملاحظه بنده مخالف هستم

اما نسبت به اتوموبیل‌های سواری بنده خیلی خورسند می‌شدم که ما بنام وکلای یا برهنه حرف می‌زدیم و عامه یا برهنه و بنام وکلای اشراف که ترصحت می‌کردیم اولاً اتوموبیل سواری اختصاص دارد بیک دسته خاص طبقه عالی مملکت هستند مادر اینجا بکوقت وضع مالیات می‌کنیم بر فقراء یک وقت هم مالیات موضوعه ز اغنیاء را که بانصد با ششصد تومان زیاد بر مخارج ضرورتشان تهیه کرده اند و می‌روند اتوموبیل می‌خرند حذف می‌کنیم و آنها را ممنوع از مالیات می‌کنیم

لیکن آن فقیر بیچاره که سرشماری از او می‌گیرند او ممنوع نیست

بنا بر این بنده پیشنهاد کردم باین عبارت که بارکشهای موتوردار مطلقاً تا پنج سال از حقوق ورودی گمرک معاف باشد.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

نایب رئیس - چند فقره پیشنهاد رسیده است قرائت می‌شود (پیشنهاد آقای شیخ المراقین زاده بشرح آتی قرائت شد)

بنده پیشنهاد می‌کنم که مدت معافیت پنج سال باشد

مخبر - اجازه می‌فرمائید

نایب رئیس بفرمائید

مخبر - بنده یک استمراجی از آقایان اعضاء کمیسیون کردم و به بنده اجازه دادند که پنج سال را قبول کنم.

نایب رئیس - خوب دیگر محتاج به رای نیست.

پیشنهاد آقای طهرانی (باین ترتیب قرائت شد)

بنده پیشنهاد می‌کنم که باین نحو اصلاح شود بارکشهای موتوردار مطلقاً تا پنج سال از حقوق ورودی گمرک معاف است

نایب رئیس - پیشنهاد ایشان در قسمت یکی راجع به معافیت اتوموبیل بارکش است برای مدت پنج سال که آقای مخبر قبول کردند.

قسمت دیگر راجع به اتوموبیل سواری است که خارج کرده اند

آقای طهرانی - توضیح بدهید

طهرانی - عرایض بنده همان بود که عرض کردم.

مخالفم.

نایب رئیس - بفرمائید.

عمادالسلطنه طباطبائی - راجع به موضوع پنج سال که عجله مذاکره نیست برای اینکه مخبر کمیسیون قبول کردند ولی راجع به اتوموبیل سواری عقیده بنده بعکس عقیده آقای طهرانی است و عقیده بنده این است که اگر همان اتوموبیل‌هایی را که تا هفتصد تومان قیمت دارد اشخاصی که اسم آنها را اشراف گذارده اند وارد کنند (و خواهش می‌کنم که بعد از این کلمه اشراف را در این مورد استعمال نفرمائید چون اشراف سادات هستند و ما اشراف هستیم)

و همان اشرافی که ایشان فرمودند بنده موافقم که آنها یکی سی تا اتوموبیل داشته باشند و اتوموبیل در مملکت زیاد شود.

باین جهت بنده با راپورت کمیسیون موافقم که اتوموبیل‌هایی که تا هفتصد تومان قیمت دارد از حقوق گمرکی معاف باشد.

نایب رئیس - (خطاب با آقا شیخ محمد علی طهرانی) چون پیشنهاد شده است که در اتوموبیل‌های بارکش و سواری جدا گانه رای گرفته شود

گمان می‌کنم نظر جناب عالی هم در ضمن رای گرفتن تأمین شود

پیشنهاد شاهزاده محمد ولی میرزا (بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد می‌کنم بجای قیمت تشخیص معافیت را قوه اسب قرار بدهند و اتوموبیل سواری تا دوازده اسب قوه معاف از حق گمرکی می‌شوند.

نایب رئیس - آقای محمد ولی میرزا (اجازه)

محمد ولی میرزا - این یک چیز خیلی واضحی است که اگر آقایان توجه بفرمایند غیر قابل انکار خواهد بود.

در این جا یک مذاکراتی می‌شود راجع به قیمت اتوموبیل بنده عرض می‌کنم که قیمت یک اسب معنوی نیست برای این که ممکن است یک اتوموبیل ضعیف القوه که فقط پنج شش اسب قوه دارد شکلی ساخته شده باشد که لوکس باشد یعنی قیمتش گران باشد

از آنطرف هم یک اتوموبیل‌هایی هست که قواش زیاد است و کم قیمت است از این نقطه نظر بنده پیشنهاد کردم چه در این موقع چه در آتی به هر وقت در مجلس راجع به اتوموبیل یک مذاکراتی می‌شود قوه اتوموبیل را مآخذ قرار دهند و اتوموبیل‌هایی که بین هشت تا دوازده اسب قوه دارند

معمولاً اتوموبیل‌هایی هستند که قیمت های متناسب در ایران وارد می‌شود باین جهت بنده پیشنهاد کردم که بجای نوشتن قیمت قوه اتوموبیل را مآخذ قرار دهند که چند اسب قوه داشته باشد و این ترتیب

بعقیده من بهتر است

نایب رئیس - عقیده آقای مخبر چیست؟

مخبر - بنده به نظر مجلس واگذار می‌کنم

نایب رئیس - رای می‌گیریم باین توجیه بودن پیشنهاد شاهزاده محمولی میرزا آقایان موافقت قیام فرمایند.

(عده قلیلی قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه شد. آقای کلارونی گمان می‌کنم مقصود جناب عالی هم در ضمن تجزیه ماده بعمل خواهد آمد.

پیش نهاد آقای کلارونی قرائت می‌شود

(این طور قرائت شد)

بنده پیشنهاد می‌کنم که فقط اتوموبیل‌های بارکش از تادیبه حق گمرکی معاف باشد.

نایب رئیس - آقای کلارونی (اجازه)

کلارونی - مسئله اقتصاد ورد زبان همه ماها شده است و در عین این که ما می‌خواهیم سعی کنیم که پول از مملکت کمتر خارج شود و وارداتمان کمتر باشد حالا می‌خواهیم یک قانونی وضع کنیم که واردات ما بیشتر شود و این جا از دو جهت واردات ما بیشتر می‌شود یکی از نقطه نظر پول می‌دهند و اتوموبیل سواری وارد می‌کنند و دیگر این که پول می‌دهیم و بنزین می‌خریم و بجای این که جو و کاه بخیریم و بمال بدهیم آن پول را هم می‌فرستیم بخارج و بنزین می‌خریم و این را هم لازم است به آقایان تذکر بدهم که امروزه در بغدادان قیمت بنزین گرانتر از لندن است و هر وقت که مادر خاک خودمان دارای بنزین شدیم و محتاج نبودیم که از خارج بنزین وارد کنیم آن یک ترتیبی است ولی اگر بخواهیم از خارج بنزین وارد کنیم و این جزئی رمقی هم که داریم در ازاء قیمت بنزین به خارج بفرستیم

بنده که خوب نمیدانم در هر صورت من موافقم فقط اتوموبیل بارکش که کامیون است از تادیبه حق گمرکی معاف باشد نه هر اتوموبیلی که ممکن باشد بار در آن گذاشت و بملاده آقایان می‌دانند که اتوموبیل سواری در حقیقت اسباب تجمل و تزیین است و وجودش در مملکت ما لازم نیست

جز این که این جزئی رمقی هم که داریم از بین می‌رود و بنده مخالفم که از تادیبه حق گمرکی معاف باشد.

در صورتی که از یک الاغ بارکش که یک نفر آدم فقیر آن را وسیله معاش خود قرار داده مالیات می‌گیریم آیا رواست که یک اتوموبیل اعیانی از تادیبه حق گمرکی معاف باشد؟

نایب رئیس - آقای تقی زاده

کمیسیون هستند؟

تقی زاده - خیر.

نایب رئیس - آقای عراقی چطور؟

حاج آقا اسماعیل - بنده هم عضو کمیسیون نیستم.

نایب رئیس - این نظر همان طور که توجیه بودن پیشنهاد شاهزاده محمولی میرزا عرض کردم در تجزیه تأمین خواهد شد پیشنهادی از طرف آقای رهنشاسیده است قرائت می‌شود

(باین طریق خوانده شد)

بنده پیش نهاد می‌کنم که راجع به اتوموبیل‌های سواری بطور مطلق تا پنج سال از حقوق گمرکی معاف باشد

نایب رئیس - آقای وهنما (اجازه)

رهنما - اگر چه خلاف معمول است که کسی در این موضوع حرفی بزند برای این که می‌گویند طرفدار اشراف است ولی بنده گمان می‌کنم بالاخره باید با رهنما را از با رهنکی نجات داد.

من که طرفدار بارهنه ها هستم باید سعی کنم که یا رهنما هم هم کفش و کلاه و پالتو و بالاخره یک زندگانی پیدا کنند والا برای یک ملتی این افتخار نیست که تا آخر عمرش یا رهنما باشد در قسمت اتوموبیل‌های آقایان یک نظری داشتند و آن این بود که مردم تشویق شوند و اتوموبیل زیاد وارد کنند و اتوموبیل در این مملکت زیاد شود و وقتی که زیاد شد بالطبع برای آنها کارخانه پیدا می‌شود و از برای کارگران یک کاری پیدا می‌شود.

مثلاً اگر در تهران بجای سیصد اتوموبیل سیصد هزار اتوموبیل بود طبیعتاً کارخانه ایجاد می‌شد

برای این که نمی‌شد برای هر یک پنج اتوموبیل بفرستند از خارج وارد کنند و وقتی که اتوموبیل زیاد شود کارخانه و افزای و کارگر زیاد می‌شود

مثلاً الان اگر احصائی را نگاه کنند می‌بینند که سیصد چهار صد اتوموبیل در تهران هست و در پنج سال قبل یک نفر کارگر اتوموبیل در طهران نبود و یا اگر بود از کرسی می‌میزد

ولی حالا متجاوز از هزار نفر شوهر و مکانیک و چرخ ساز و لاستیک درست کن هست و همه آنها هم از با رهنما ها تشکیل شده است.

حالا اگر از نقطه نظر تکثیر اتوموبیل است فرق نمی‌کند باید بپندارند هر کس میتواند هر قسم اتوموبیل می‌خواهد وارد کند.

اگر پول دارند اتوموبیل رنر پس وارد کنند پنج تا ده تا وارد کنند اگر یک ملتی آنقدر سرمایه دارد که می‌تواند اتوموبیل های اصلی وارد کند بکند والا این تخصیص فایده ندارد

برای آنکه همه مجبور می‌شوند

اتوموبیل‌های فرد وارد کنند آنوقت اگر یک کمیانی اداره حمل و نقلی از اینجا بقره تو درست کنند

البته در این صورت مورد کفایت نمی‌کند و مجبور است اتوموبیل دج وارد کنند که اطمینان آن برای مسافرت بیشتر است و بالاخره مسافر هم دچار راحت نمی‌شود بنا بر این بنده پیشنهاد کردم که قیمت هفت تومان برداشته شود و فقط اتوموبیل سواری نوشته شود.

در طهران هم کسانی که متحمل هستند اتوموبیل برای سواری خودشان وارد نکرده اند و شاید دوتا سه تای دیگر هم وارد کنند و این ترتیب و این تخصیص باعث این خواهد شد که کمیانی های حمل و نقل ماشین های خوب بیاورند و وقتی که ماشین های خوب وارد نکردند آنوقت اتوموبیلی از فلان کرده پرت می‌شود و مسافری خود را هم هلاک می‌کند.

بنا بر این بنده موافقم که کلیه اتوموبیل‌ها تا ده سال از حقوق گمرکی معاف باشند اگر دیدند زیاد شد که تمام المطلوب و اگر اتوموبیل زیاد نشد دوباره مدت را زیاد می‌کنند تا این که بیشتر وارد شود.

نجات پیش نهاد تجزیه رای بگیریید.

نایب رئیس - ولی باید باین پیشنهاد رای گرفته شود - عقیده آقای مخبر چیست؟

مخبر - بنده نمیتوانم قبول کنم به جهت این که در هر صورت اطراف مسئله را باید نگاه کرد و یک ترتیبی را هم باید قائل شد.

آقایان در این جا مدتی وقت صرف کرده اند از برای تصویب لایحه الصاق تبصره بربط نمایندگان بلکه عایداتی پیدا شود و حال آنکه قائل نبوده

حالا هم بنده از نقطه نظر مخبری کمیسیون آن اندازه که توانستم عرض کنم عرض کردم و بالاخره اکثریت کمیسیون این قسمت را قبول کرد و دلا بلی که بنظر کمیسیون رسید بنده عرض کردم و پیش از این هم لازم نیست تکرار شود و حالا هم که پیش نهاد تجزیه شده است هر کس در هر قسمتی که بخواهد رای می‌دهد و در هر قسمتی نمی‌خواهد رای نمی‌دهد

نایب رئیس - رای می‌گیریم به پیشنهاد آقای رهنما - آقایانیکه قابل توجه می‌دانند قیام فرمایند

(عده قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه شد پیشنهاد آقای تقی زاده.

(اینطور خوانده شد)

اینجا بنده پیشنهاد می‌کنم که اتوموبیل ها تا هزار تومان از گمرک معاف باشد

نایب رئیس - آقای تقی زاده (اجازه)

تقی زاده - اینکه بعضی از آقایان نمی‌خواهند اتوموبیل‌های شخصی از مالیات معاف باشد شاید دو ملاحظه داشته باشند یکی نکست عایدات مملکت است و دیگر این که اشخاص متحمل از مالیات معاف نباشند

این دو دلیل در اینجا گفته شده است و برای جواب بدو دلیل کافی است که این مطلب در نظر گرفته شود که گمرک بالذات یک مالیاتی نیست که دولت بخواهد از مردم مثل سایر مالیات‌ها بگیرد

بلکه بیشتر حکمت گمرک حمایت و تشویق صنایع مفیده داخلی است و یک آلتی است در دست دولت برای تزیید و سنگین کردن بار مالیات آن چیزی که نمی‌خواهد در مملکت وارد شود

مثلاً اگر تریاک از خارج وارد این مملکت بشود

ماحق داریم که از هر مثال آن یک تومان تاده تومان گمرک بگیریم برای آنکه داخل نشود و در مواقع دیگر چیزهایی که می‌خواهم زیاد تر وارد شود

آن آلت را استعمال نمی‌کنیم - حالا آن چیزی که آقای کلارونی فرمودند که عوض بنزین خوب است کاه وجو استعمال بنده باشان عرض می‌کنم ممکن است بنزین از خارج وارد کرد و آنوقت بجای کاه و جوینه کاشت و بنزین را بخارج فروخت هر چیزی که از خارج می‌آید نباید منفور باشد

هر من بنزین که از خارج باین مملکت می‌آید ممکن است صدمه بار این مملکت را بخارج ببرد و وقتی که این مسئله معلوم شد هر یوم سر مسئله دوم که راجع به متولین بود.

چون در این مملکت مالیات مستقیم خصوصاً از بزرگان گرفتن یک قدری مشکل بنظر می‌آید این است که می‌گویند در سرحد از آنها مالیات غیر مستقیم گرفته شود.

بلی اشخاصی که اتوموبیل‌های عالی دارند آن قدر که برای گمرکش می‌دهند باید سه مقابل برای این که بارکش دارند و تجمل دارند باین مملکت کمک کنند.

اما برای اتوموبیل وقتی که شما گمرک وضع می‌کنید او هم از آن ترتیب متأثر می‌شود و آنوقت اتوموبیل سواری و باری کمتر وارد می‌شود

این ترتیب مثل این است که بخواهند برای کلات دو بیاطاس مالیات سنگین وضع کنند برای اینکه برای آتش بازی استعمال می‌کنند

ولی در عوضش برای دوا هم استعمال می‌کنند آیا ممکن است حالا در سرحد از آن قسمتی که برای دوا استعمال میشود مالیات نگیرند و از قسمتی که برای آتش بازی استعمال میشود بگیرند؟ این که

نمی‌شود باید از آن قسمتش که صرف آتش بازی میشود بطریق دیگری مالیات گرفت.

در اینجا بعضی از آقایان مدت پنج سال را کم و بعضی کافی میدانند و بنده معتقدم که همان ده سال هم کم است و آنها می‌گویند در این مدت قلیل در این مملکت کارخانه اتوموبیل پیدا میشود خیلی خوشین هستند.

بنده بطور یقین عرض می‌کنم که تا پنجاه سال دیگر هم ما نمیتوانیم کارخانه اتوموبیل سازی داشته باشیم برای این که کارخانه های دیگری هست که مایشتر به آنها احتیاج داریم و در دنیا خیلی ممالک هستند که تمام کارخانه های عالی را ندارند.

مثلاً مملکت بلغارستان کارخانه اتوموبیل سازی ندارد و ما نباید امیدوار باشیم که در سال ششم کارخانه اتوموبیل سازی داشته باشیم.

مطلب دیگر این است که باید در نظر گرفته شود اگر اتوموبیل غیر بارکش و کامیون استثناء شد باز خیلی از اتوموبیل‌ها که بار و مسافر می‌برد زمین می‌ماند و بزرگ است و هزار طور به مملکت خدمت میکند و طولی نمی‌کشد که در این مملکت اتوموبیل های شخصی خیلی کم می‌شود و روز بروز اتوموبیل های مسافری زیاد میشود و بهامه خدمت میکند.

اگر در این باب گفته شود که برای اتوموبیل های متولین مالیات برقرار نشده است و معاف می‌ماند این هیچ عیبی ندارد و ممکن است در آتی در باره آنها هم مالیات وضع کنیم.

آقایانیکه یقیناً - اخطار نظامنامه دارم.

بعضی از نمایندگان - آقا بیکدارید حرفش را بزنند.

تقی زاده - و بملاده چنانچه یکی از آقایان گفتند اگر در ضمن صداهو مزاحرا اتوموبیل پنج تا هم مالیات ندهد اهمیت ندارد.

مالکی هست که هر پنج نفر نفوش یک اتوموبیل دارند و کارش هم مرتب و منظم است.

آقایانیکه یقیناً - اخطار نظامنامه دارم اجازه بفرمائید عرض کنم.

نایب رئیس - بفرمائید.

آقایانیکه یقیناً - بنده در همین مجلس با آقای مدرس حمله کردم که قانون نظامنامه نسبت به علی السویه است و ماده شصت و سه نظامنامه داخلی اجازه نمیدهد که یک ناطقی در یک پیشنهادی یک ساعت وقت مجلس را صرف کند و حرف بزند این است که بنده اخطار نظامنامه کردم.

کرده و راپورت داده است علت ندارد
اینقدر تاجر بیفتد حالام صد از آنایان
نماینده کان که این پیشنهاد امضا کرده
اند میگویند در عرض این دو روز ممکن است
پنج جلسه تشکیل بدهند و بالاخره نتیجه
منفی یک راپورتی بدهند که در مجلس شروع
اولش بشود و نماینده کان نظریات خودشان
را میگویند بالا برای شورانی و پرو دیکیسون
پی بنا بر این نماینده کان حق دارند که
بگویند دو طرف در روز این راپورت را
بیاورند در مجلس زیر تحقیقات عملی نباشد و
گفته اند که کافی نیست.

نایب رئیس - آقای زعیم مخالفید با این پیشنهاد؟

زعیم - بنده عرضی ندارم.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافیت.

رأی بگیرید.

مدرس - این مسئله سابقه ندارد.

ولی البته باید سعی کرد که زودتر این رایپورت داده شود.

رأی لازم ندارد.

نایب رئیس - آقای مشار اعظم (اجازه)

مشار اعظم - بنده گمان میکنم که آقایان يك اشتباهی کرده باشند و آن این است که بنده نمیدانم چطور میشود يك كميسيون را الزام کرد که در ظرف ده روز این کار بکند بنده که عضو این كميسيون هستم نمیدانم این چه الزامی است که باید الی ده روز این رایپورت داده شود فرضاً اگر من در ظرف ده روز موفق بشوم رایپورت نشدم چه باید بکنم؟

باید عین همین رایپورت داده شود بعلاوه این پیشنهادی که شد پیشنهاد خروج از دستور بود و این حق همه نمایندگان است و هر نماینده میتواند این پیشنهاد را بکند که يك لایحه از دستور خارج بشود منتهی بایك نظریاتی یعنی برون و در كميسيون مالبه بنشینند صحبت کنند و مطالعه کنند بعد رایپورت بدهند حالا الزام کردن يك كميسيونی که جمعا ظرف ده روز رایپورت بدهند بنده این را نمیفهمم!

مگر اینکه بفرماید ابتدا لازم نیست که این لایحه بكميسيون قوانین مالبه برود و باید در خود مجلس در آن مذاکره کنند والا تکلیف شاق از طرف نماینده بنمایند دیگر هیچ معنی ندارد

نایب رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - بنده خیلی متأسف هستم از اینکه بعضی از آقایان عوض این که اهمیت بانظامات داخلی مجلس بدهند مخصوصاً بیرون

برای این که مجلس را از اکثریت ببندازند و غفلت دارند از این که این عمل متقابل ممکن است فردا نسبت به خودشان بشود.

دیگر این که بابت از مذاکرات طولانی امروز هم نسبت به تعیین دستور جلسه ما متنبه شده باشیم و معتقد باشیم باین که دستور جلسه آتی را در همین جلسه معین کنیم بعد مجلس را از اکثریت ببندازند والا جلسه آتی ده فردا است دو ساعت باید حرف بزنیم که چه چیز جزو دستور بشود حالا بنده کار ندارم شاید کرسنکی باعث شده است که بیرون بروند.

آقایان میفرمایند سابقه ندارد.

بنده عرض میکنم خیلی چیزها در دنیا

هست که سابقه ندارد و اگر بنا باشد بعدم سابقه مستمسک شوند بنده هزارويك مورد از مسائل دینی و عرفی و سیاسی برای شما مثال میزنم که هیچ سابقه نداشته بنده عرض میکنم من عاشق چه چیز است؟ نظام نامه در کجا منع کرده؟

يك و كيلي هم اجبار نمیکند بنده را. پیشنهادی متجاوز از ۳۰ نفر از آقایان امضاء کرده اند و بالاخره اکثریت مجلس حاکم است.

اگر بنا شد الزاماتی در بین نباشد اصلاً نظام نامه داخلی مجلس معنی ندارد نظام نامه داخلی مجلس را اکثریت مجلس تصویب کرده است و این جاتحویل يك و كيل بر و كيل دیگر نیست.

این جا رأی اکثریت حاکم است. در همین مجلس نسبت باختیارات كميسيون عدلیه رأی داده شد که يكمدتی را معین کنند که در آن مدت سایر نمایندگان نظریات خودشان را راجع بلوا و اوج عدلیه بگویند این هم سابقه نداشته است.

بنده عقیده دارم که باین ترتیب و باین شکل آمدن لوایح بمجلس و بیرون رفتن صورت خوشی ندارد.

قضایا را نباید از صورت خودش خارج کرد و بالاخره اختیار رأی آخری را که نفی یا اثبات است از دست کسی نگرفته اند رأی قاطع رأی آخری است پس بنا بر این بر گرداندن و این طرف و آن طرف بردن يك لایحه خوب نیست این ها سوء تأثیر میکند.

بنا بر این راهی که به نظر من آمده این است که بگوئیم كميسيون قوانین مالبه در ظرف ده روز راپرت خود را تقدیم مجلس بنماید و چون از طرف مخبر كميسيون مالبه این اظهار شده که با سایر آقایان هم صحبت بشود و میگویند باید تجدید نظر بشود و این لایحه را از مجرای خودش منحرف کرده اند که رئیس كل مالبه نظریاتی دارد عرض میکنم اگر نظریاتی دارد کتباً بنویسد و توسط وزارت مالبه تقدیم مجلس نماید این که کاری ندارد یا دولت اگر نظریاتی دارد نظام نامه را آن را پیش پینی کرده است.

دولت خودش میآید و لایحه را پس میگیرد و تجدید نظر میکند.

بنا بر این برای این که این قضیه سوء تأثیر نکند ما پیشنهاد کردیم که كميسيون قوانین مالبه در ظرف ده روز رایپورت خود را تهیه نموده بمجلس تقدیم کند حالا اگر این ده روز تمام شد و رایپورت ندادند آن وقت ما ذی حق هستیم که تقاضا کنیم در مجلس مطرح شود و اگر رایپورت دادند نعم. المطلوب و بالاخره باید علاقه مندی نسبت بقضا یا بیشتر از این باشد.

در این جا گفته شد آن پیشنهادی که شد خروج از دستور بود. خیر.

آن پیشنهاد ارجاع بكميسيون قوانین

مالبه بود وقتی که این پیشنهاد تصویب شد نظامنامه راهی را بمانشان نداده است که پس از یکماه ما بخواهیم تقاضا کنیم که برگردد و رایپورت بدهند.

این است که ما پیشنهاد کردیم که پس از ده روز رایپورت بدهند اگر دادند چه بهتر و اگر ندادند جزایشان این است که در خود مجلس همان لایحه مطرح شود کسی را هم به چوب نخواهند بست.

نایب رئیس - چون عده برای رأی کافی نیست جلسه را ختم میکنم جلسه را آتی ۳ روز ۳ شنبه ۳ قبل از ظهر.

بعضی از نمایندگان - دستور معین شده.

نایب رئیس - چون عده کافی نیست نمیشود دستور جلسه بعد را معین کنیم.

(مجلس ۳ ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - سهام السلطان بیات منشی

علی اقبال المالك - معظم السلطان.

جلسه ۱۳۳

صورت مشروح مجلس
یوم یکشنبه بیست و هشتم
جدی هزار و سیصد و سه
مطابق بیست و دوم شهر
جمادی الثانیه هزار و سیصد و چهل و سه

مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای سهام السلطان نایب رئیس تشکیل گردید.

(صورت مجلس یوم شنبه بیست و هفتم جدی را آقای میرزا جواد خان قرائت نمودند)

نایب رئیس - آقای سلطان العلماء (اجازه)

سلطان العلماء - قبا از دستور عرض دارم.

نایب رئیس - آقای رئیس التجار (اجازه)

رئیس التجار - بنده هم قبل از دستور عرض دارم.

نایب رئیس - آقای دولت آبادی (اجازه)

دولت آبادی - بعد از تصویب صورت جلسه عرض دارم.

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - قبل از دستور عرض دارم.

نایب رئیس - آقای طهرانی (اجازه)

طهرانی - بنده قبل از دستور سؤالانی از آقای وزیر فواید عامه دارم.

نایب رئیس - صورت جلسه تصویب شد.

وزیر فواید عامه اولاد و فقره لایحه